

A Study of the Components of Sexuality in Al-Taliani's Novel by Shokri Al-Mabkhout from Katherine Hakim's Perspective

Ashorghelich Paseh¹, Zahra Samadi², Parvin Khalili³, Masoud Bavanpouri*⁴

¹Assistant Professor, Department of Arabic Language and Literature, University of Zabol, Zabol, Iran.

²Master, Department of Arabic Language and Literature, Arak University, Arak, Iran.

³PhD student, Department of Arabic Language and Literature, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

⁴*PhD graduate, Department of Arabic Language and Literature, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran.

Article Info

ABSTRACT

Article type:
Research Article

Received:
23/11/2021

Accepted:
04/05/2022

The theory of sexuality is a kind of social capital and one of the new theories in the field of contemporary sociology and social studies. Katherine Hakim proposed this theory in 2011. He considers sexuality to have an important role in power relations at different levels of society. According to him, this type of theory has six components that have different functions and concepts in different cultures and environments; On the other hand, literature, including fiction and novels, plays a major role in reflecting the culture of society, roles, values, ideas and beliefs, and fiction and novels in Arabic literature are no exception. Accordingly, in this research, based on Hakim's theory, an attempt has been made to study the components of sexuality in the novel of Al-Taliani Shukri Al-Makhhout, the famous Tunisian author. The results showed that based on the components of Catherine's sexuality, categories of beauty (such as cultural taste, personal personality, social energy), vitality and sexual attractiveness among women, as well as categories of sexual attractiveness and social components among Men have a high frequency and are important, and the author also highlights sexuality and its components between both male and female characters in the novel.

Keywords: Sexuality, Katherine Hakim, Al-Taliani, Shokri Al-Makhhout

Cite this article: Paseh, Ashorghelich, Samadi, Zahra, Khalili, Parvin and Bavanpouri, Masoud (2022) A Study of the Components of Sexuality in Al-Taliani's Novel by Shokri Al-Mabkhout from Katherine Hakim's Perspective, *Vol. 13, New Series, No.48, Summer 2022*: pages:85-107.

DOI: 10.30479/lm.2022.16558.3334

© The Author(s).

Publisher: Imam Khomeini International University

***Corresponding Author:** Masoud Bavanpouri (PhD)

Address: PhD graduate, Department of Arabic Language and Literature, Shahid Madani University of Azarbaijan, Tabriz, Iran.

E-mail: masoubavanpouri@yahoo.com

بررسی مؤلفه‌های جنسیت در رمان "الطلیبانی" شکری المبخوت از دیدگاه کاترین حکیم

آشورقلیچ پاسه^۱، زهرا صمدی^۲، پروین خلیلی^۳، مسعود باوانپوری^۴ *^{id}

^۱ استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه زابل، زابل، ایران.

^۲ کارشناس ارشد گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه اراک، اراک، ایران.

^۳ دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران.

^۴ دانش‌آموخته دکتری گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران.

اطلاعات مقاله چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

دریافت:

۱۴۰۰/۰۹/۰۲

پذیرش:

۱۴۰۱/۰۱/۱۶

نظریه سرمایه جنسی یکی از نظریات جدید در حوزه جامعه‌شناسی معاصر و مطالعات اجتماعی است. این نظریه توسط کاترین حکیم در سال ۲۰۱۱ م مطرح شد. او سرمایه جنسی را دارای نقشی مهم در مناسبات قدرت در سطوح مختلف جامعه می‌داند. این نوع سرمایه از نظر وی دارای شش مؤلفه است که در فرهنگ‌ها و محیط‌های متفاوت، دارای کارکرد و مفاهیم متعددی است؛ از طرفی ادبیات از جمله داستان و رمان نیز نقش عمده‌ای در بازتاب دادن فرهنگ جامعه، نقش‌ها، ارزش‌ها، اندیشه‌ها و باورها ایفا می‌کنند. ادبیات داستانی و رمان در ادبیات عرب، از این امر مستثنی نیست. براین اساس در این پژوهش سعی شده تا با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی و تکیه بر نظریه حکیم به بررسی مؤلفه‌های سرمایه جنسی در رمان الطلیبانی شکری المبخوت پرداخته شود. نتایج پژوهش نشان داده که براساس مؤلفه‌های نظریه حکیم، مقوله‌های زیبایی، سرزندگی و جذابیت جنسی در بین زنان و نیز مقوله‌های جذابیت جنسی و مؤلفه‌های اجتماعی در بین مردان از بسامد بالایی برخوردار بوده و حائز اهمیت است. همچنین نویسنده، روابط جنسی و مؤلفه‌های آن در بین شخصیت‌های زن و مرد را به صورتی برجسته در رمان مطرح کرده است.

کلمات کلیدی: سرمایه جنسی، کاترین حکیم، الطلیبانی، شکری المبخوت

استناد: پاسه، آشورقلیچ، صمدی، زهرا، خلیلی، پروین، باوانپوری، مسعود (۱۴۰۱). بررسی مؤلفه‌های سرمایه جنسی در رمان "الطلیبانی" شکری المبخوت از دیدگاه کاترین حکیم، سال سیزدهم، دوره جدید، شماره چهل و هشتم، تابستان

۱۴۰۱، ص ۸۵-۱۰۷

DOI : 10.30479/lm.2022.16558.3334

حق مؤلف © نویسندگان.

ناشر: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

۱. مقدمه

مفهوم سرمایه نقشی بی‌بدیل در علوم اقتصادی ایفا می‌کند. این مفهوم ابتدا با تأکید بر بُعد اقتصادی آن مطرح گردید اما بعدها این تأکید به سایر ابعاد زندگی مانند بعد اجتماعی نیز وارد شد. امروزه سرمایه جنسی جدیدترین نوع سرمایه بوده و از اهمیت قابل ملاحظه‌ای نسبت به دوران گذشته برخوردار است و روزبه‌روز بر اهمیت آن افزوده می‌شود. براساس نظریه کاترین حکیم^۱، سرمایه جنسی چهارمین شکل سرمایه محسوب می‌شود که در کنار سه شکل دیگر آن (اقتصادی، اجتماعی و انسانی)، در اختیار همه قرار دارد و همگان می‌توانند ورای ساختار، نژاد، سن، جنس و طبقه به آن دست یابند و آن را پرورش دهند (بنایی و همکاران، ۱۳۹۹: ۷۸). این نظریه از غرب وارد حوزه‌های جامعه‌شناختی و مطالعاتی جهان عرب شده و نویسندگان زیادی آن را در آثار ادبی خود به کار برده‌اند. یکی از نویسندگان مشهور در ادبیات عربی، شکری المبخوت، نویسنده تونسی، است که موفق به کسب جایزه بین‌المللی ادبیات داستانی عرب معروف به جایزه بوکر دنیای عرب شد. او در رمان مشهورش «الطلیانی» به بازتاب ناآرامی‌ها و تغییرات تاریخی جامعه تونس پرداخته و سرمایه‌های جنسی را به شکلی گسترده در متن رمان بازتاب داده است. در این پژوهش تلاش شده به سؤالات زیر پاسخ داده شود:

۱- سرمایه جنسی در رمان الطلیانی چگونه بازتاب یافته است؟

۲- مؤلفه‌های سرمایه جنسی در این رمان با چه کیفیت و مختصاتی به کار گرفته شده است؟

۳- کدام یک از مؤلفه‌ها به ترتیب بیشترین و کمترین بازتاب را در رمان مذکور داشته‌اند؟

روش پژوهش حاضر مبتنی بر روش توصیفی-تحلیلی و متکی بر نظریه کاترین حکیم است؛ بدین صورت که ابتدا شش مؤلفه مطرح شده از جانب وی در خلال متن توضیح داده شده است، سپس با تکیه بر همین موارد و بر اساس ذوق نویسندگان، به بررسی و دسته‌بندی مثال‌های رمان در زیرمجموعه این مؤلفه‌ها پرداخته شده است. همچنین با توجه به حجم بالای مثال‌ها، سعی شده است در زیر هر یک از موارد، جدول‌هایی نیز برای بیان بیشتر موضوع مطرح گردد.

۱-۱. پیشینه پژوهش

در رابطه با نظریه سرمایه جنسی در جهان عرب پژوهش خاصی دیده نمی‌شود و در ادبیات فارسی پژوهش‌هایی صورت گرفته است مانند: «بررسی مؤلفه‌های سرمایه جنسی در رمان‌های پرتیراژ فارسی» از بهیان و همکاران در شماره ۲۹ از فصلنامه علوم اجتماعی دانشگاه آزاد شوشتر (۱۳۹۴)؛ نتایج این تحقیق نشان داده که مقوله‌های زیبایی و جذابیت جنسی در زنان و مقوله‌های جذابیت جنسی و مؤلفه‌های اجتماعی در مردان از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است. نویسندگان این پژوهش ۱۲ رمان پرتیراژ ده سال منتهی به تحقیق خویش را انتخاب کرده‌اند که به نظر می‌رسد جامعه آماری این پژوهش،

بسیار بزرگتر از یک تحقیق بوده و می‌توانست بر روی یک رمان متمرکز گردد.

در مورد شکری المبخوت و رمان مشهور وی نیز چند پژوهش به چشم می‌خورد؛ نتایج پژوهش مسعود باوانپوری و همکاران در مقاله «نشانه‌شناسی ارتباطات غیرکلامی در رمان «الطلیانی» اثر شکری المبخوت»، لسان مبین، شماره ۳۸ (۱۳۹۸) نشانگر آن است که المبخوت از حالت‌های مختلف چهره و کارکردهای مربوط به آن، بیشترین بهره را برده است. وی از این حالت‌ها برای بیان مواردی مانند ترس از وقوع امری عجیب، رضایت، تمسخر و ... استفاده کرده است. در کنار این موارد حالت‌ها و اندام‌های دیگری نیز در رساندن پیام‌های نویسنده دخیل هستند و بیشترین کارکردهای این پیام‌ها، کارکرد جانشینی است. اما با جستجو در سایت‌های مختلف و در میان نشریات معتبر، جستاری که با موضوع پژوهش حاضر همخوانی داشته باشد، یافت نشد. همچنین با توجه به فقدان پیشینه سرمایه جنسی در ادبیات عربی، بررسی این نظریه در رمان «الطلیانی» از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است.

۲. بحث و بررسی

۲-۱. مبانی دیدگاه کاترین حکیم

جامعه‌شناسی، تجسم شیوه‌های متعدد تفکر درباره جامعه است و ادبیات، نتیجه فعالیت‌های زیبایی‌شناسانه بر زبان بوده و با ساخت ذهن‌های خاص و تصویرسازی و خیال‌پردازی خالقان آن همراه است (وحید، ۱۳۹۰: ۲). بنابر عقیده گلدمن «هر اثر برجسته ادبی دربرگیرنده جهان‌بینی گروه است و نویسنده، کارگزار این جهان‌بینی است» (گلدمن، ۱۳۷۹: ۱۱). از این رو رمان «یک میدان به تمام معنا دیالکتیکی است» (گلدمن، ۱۳۹۱: ۳۵۷) که جهان‌بینی و اندیشه یک گروه یا طبقه اجتماعی را مورد بررسی قرار می‌دهد. «از مفاهیم مهم در مباحث اجتماعی، جنسیت است که مفهومی اجتماعی است و شامل رفتارها، نقش‌ها و اندیشه‌های اجتماعی است که فرهنگ حاکم بر هر جامعه به عهده دو جنس زن و مرد می‌گذارد» (سفیری، ۱۳۸۷: ۱۸).

همه می‌دانند که با پول می‌توان تقریباً هر چیزی را خرید؛ پول یک «سرمایه اقتصادی»^۲ است. با سرمایه اقتصادی است که هم‌اکنون جوامع غربی تبدیل به جوامعی نخبه‌سالار شده‌اند. ما همچنین اصطلاح «سرمایه انسانی»^۳ را می‌شناسیم و از آن برای اشاره به مزایای اقتصادی و اجتماعی بی‌شماری که مدارک تحصیلی یا سابقه کاری برای ما به ارمغان می‌آورد استفاده می‌کنیم. اخیراً نیز اصطلاح «سرمایه اجتماعی»^۴ را برای اشاره به ارزش اقتصادی و اجتماعی داشتن دوستان، خویشاوندان و ارتباطات تجاری ایجاد کرده‌ایم (حکیم، ۱۳۹۱: ۲۲). با توجه به این‌که «سرمایه» یک مفهوم نوین در عصر جدید و عصر مدرنیته است از نزد بورديو «توضیح ساختار و کارکرد جهان اجتماعی غیرممکن است مگر آن‌که سرمایه نه فقط به همان شکلی که نظریه اقتصادی آن را به رسمیت می‌شناسد، بلکه در تمامی اشکال آن، از نو

شناخته و معرفی شوند» (بوردیو، ۱۹۸۵: ۱).

کاترین حکیم، جامعه‌شناس بریتانیایی معاصر در حوزه جامعه‌شناسی زنان فعالیت می‌کند. او نظریه‌پرداز رویکرد «سرمایه جنسی» است و این سرمایه را نوعی دارایی در نظر می‌گیرد که با استفاده از آن می‌توان از مزیت‌های اجتماعی و اقتصادی آن بهره گرفت (حکیم، ۱۳۹۱: ۲۱). سرمایه جنسی از نظر حکیم از شش مؤلفه زیبایی، جذابیت جنسی، مهارت‌های اجتماعی در تعامل، سرزندگی، شیوه ظاهر شدن در جامعه و مهارت جنسی تشکیل می‌شود (همان: ۲۲). سرمایه جنسی شکلی از شایستگی اجتماعی در یک فرد است. حکیم عنوان می‌کند «سرمایه جنسی موضوعاتی نظیر زیبایی، جذابیت جنسی، سرزندگی، ذکاوت، خوش‌پوشی، دلربایی و مهارت‌های اجتماعی و جنسی را در برمی‌گیرد (حکیم، ۱۳۹۱: ۲۲). در مجموع می‌توان گفت سرمایه جنسی، آمیزه‌ای از جذابیت ظاهری و اجتماعی است. مسائل جنسی تنها بخشی از این سرمایه است. این ترکیب در برگرنده جذابیت‌های زیبایی شناختی، دیداری، ظاهری و جنسی فرد برای سایر اعضای جامعه‌ای است که او در آن زندگی می‌کند و به ویژه برای اعضای از جنس مخالف و در تمامی زمینه‌های اجتماعی است» (همان: ۳۱). اهمیت نسبی این شش مؤلفه غالباً برای زنان و مردان متفاوت بوده و در بین فرهنگ‌ها و کشورهای مختلف نیز متفاوت است (بهیان و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۴۷). مضاف بر این‌که وی عقیده دارد سرمایه جنسی ارزشی فراتر از صرفاً مسأله جنسی دارد. در واقع، سرمایه جنسی یک دارایی مهم برای تمامی گروه‌هایی است که دسترسی کمتری به سرمایه‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی دارند (بنایی و همکاران، ۱۳۹۹: ۷۸).

در این بخش به بررسی این نظریه و انطباق آن بر رمان الطلیانی پرداخته شده است؛ در بخش ابتدایی از مؤلفه‌های جنسی زنانه سخن گفته شده و در ادامه به مؤلفه‌های مردانه پرداخته شده است. لازم به ذکر است به علت وفور مثال‌ها، نگارندگان مجبور شده‌اند تنها بخشی از آنها را بیان کرده و توضیح دهند و سایر مثال‌ها را در قالب جدول‌هایی در پایان هر بخش مطرح سازند. همچنین نویسندگان سعی کرده‌اند که با اتکا به مثال‌های رمان الطلیانی به دسته‌بندی مثال‌ها بپردازند. لازم به ذکر است که هرگاه مثال‌ها در جدول چند مورد بوده، یکی از آنها ذکر شده و شماره صفحه آن ایتالیک شده تا از سایر صفحات مجزا باشد.

۳. مؤلفه‌های جنسیت در رمان

۳-۱. زیبایی^۵

بنا به گفته کاترین، «زیبایی همواره یک مؤلفه محوری است؛ صرف‌نظر از این‌که در هر فرهنگ و مقطعی چه چیزی زیبا در نظر گرفته می‌شود. سلیقه شخصی نیز متغیر است. برخی جوامع آفریقایی (به ویژه

جنوب آفریقا) زنانی با بدن پهن و شهوانی می‌پسندند. در اروپای غربی مدل‌های مُد معمولاً بلندقد و لاغر هستند» (حکیم، ۱۳۹۱: ۲۴).

۳-۱-۱. سلیقه شخصی

سلیقه شخصی به اشکال مختلفی در وجود شخصیت‌های زن رمان بروز پیدا کرده است. زینه یکی از شخصیت‌های اصلی رمان الطلیانی است که زیبایی بی‌نظیر وی در جای‌جای رمان به تصویر کشیده شده است؛ در مثال زیر نویسنده از زبان الطلیانی، خوش‌تیپ بودن را عامل زیبایی زینه معرفی کرده که سبب شده عبدالناصر به او متمایل شود. در این بخش این عامل از منظر شخصی الطلیانی مطرح شده و ممکن است در میان سایر افراد، ملاکی برای زیبایی کامل نباشد: «رَبِّمَا لَأَنَّكَ تَعْجَبَنِي ... شَخْصِيَّتِكَ ... وَسَامَتِكَ» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۷۴). با درنگ در مثال مشخص می‌شود که در جامعه معاصر یکی از دلایل گرایش به جنس مخالف در میان مردان، زیبایی زن است در حالی که در گذشته آیت‌های دیگری نیز نقش داشته است زیرا مرد قادر نبوده با این وضوح، زیبایی زن را نظاره کند و با او ارتباط رودررو داشته باشد. نویسنده با استفاده از سلیقه شخصی خود به توصیف زیبایی شخصیت‌ها پرداخته است؛ المبخوت موی کوتاه و سینه برجسته را نشانه زیبایی یک دختر دانسته و آن را در توصیف زیبایی زینه به کار برده است. این امر سبب شده عبدالناصر علاقه خاصی به وی داشته باشد. لازم به ذکر است که نویسندگان عرب‌زبان به‌ویژه کشورهای عربی که تحت استعمار کشورهای اروپایی بوده‌اند، با آزادی کامل از عناصر جنسی در کلام خویش بهره برده و ابایی از این کار ندارند: «يَدَسُ رَأْسَهُ فِي شَعْرِهَا الْقَصِيرِ وَصَدْرِهَا الْبَاذِخِ» (همان: ۱۰۱).

مقوله	صفحه	مقوله	صفحه
رَقَّةُ أَصَابِعِهَا الطَّوِيلَةُ	۶۳	عَيْنِهَا الْوَاسِعَتَيْنِ	۶۲-۳۲۵
صَفَاءُ بَشْرَتِهَا	۶۳	جَمَالِهَا الْبَرْبَرِي	۲۸۸

زیبایی عبدالناصر شخصیت اصلی رمان و شباهت او به ایتالیایی‌ها، در زمره این مقوله قرار می‌گیرد. در رمان آمده که عبدالناصر زیباتر از بقیه بود و به علت شباهت به ایتالیایی‌ها او را الطلیانی می‌خواندند: «لَقَدْ كَانَ عَبْدِالنَّاصِرِ مُخْتَلَفًا فِي شَكْلِهِ عَنْ بَقِيَّةِ إِخْوَتِهِ فَهُوَ أَجْمَلُهُمْ جَمِيعًا مِنْذُ الصَّغَرِ» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۲۳). این امر در صفحات ۱۳۲ و ۱۶۲ نیز بیان شده است. این زیبایی در وجود شخصیت عبدالناصر باعث می‌شود که شخصیت‌های زن در رمان چون؛ نجلاء، زینه، جنینه و ریم به او متمایل شوند که در زمره مؤلفه‌های سرمایه جنسی شمرده می‌شود.

۳-۱-۲. سلیقه فرهنگی

سلیقه فرهنگی نیز مانند سلیقه شخصی، تعاریف زیادی را در باب زیبایی شخصیت‌ها ارائه می‌دهد و در رمان مثال‌های زیادی را به خود اختصاص داده است. لازم به ذکر است منظور از سلیقه فرهنگی، فرهنگ حاکم بر یک منطقه جغرافیایی خاص است که در آن عوامل مختلفی در زیبا جلوه دادن شخص نقش دارند؛ به عنوان نمونه ممکن است در برخی مناطق مانند کشورهای حوزه خلیج فارس و ایران، چشم سیاه نمادی از زیبایی باشد اما ممکن است در کشورهای اروپایی چشم رنگی نمادی از زیبایی باشد. چشمان درشت و سبز رنگ جزو مقوله‌های سلیقه فرهنگی بوده که المبخوت برای بیان زیبایی و بازتاب دادن سرمایه جنسی از آن سود جسته است. از جمله آنچه از زبان شخصیت اصلی بازگو شده است؛ عبدالناصر زینه را دارای چشمان درشت سبز رنگی می‌بیند که این رنگ در چشمان درشت او بیشتر می‌درخشد: «إِثْمَا هُوَ عَيْنَاهَا الْخَضِرَوَانِ خَضْرَاءُ غَامَقَةً يَزِيدُهَا جِحْوُطٌ لَطِيفٌ فِي مَحْجَرِيهَا بَرُوزًا وَإِشْعَاعًا» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۵۰). این چشمان درشت و سبز رنگ، نوعی سرمایه جنسی در حوزه سلیقه فرهنگی است که در وجود شخصیت زینه بوده و این سرمایه باعث جذب شدن و توجه کردن عبدالناصر به او می‌شود.

سلیقه فرهنگی تقریباً با سلیقه شخصی در ارتباط بوده و می‌توان آن دو را به هم مرتبط دانست؛ از جمله این که زیبایی‌هایی که عبدالناصر برای زینه برمی‌شمرد، را می‌توان در مقوله سلیقه شخصی نیز تعریف کرد. آنجا که او را دارای لب کلفت، سینه برجسته و انگشتان کشیده و پوست صاف توصیف می‌کند. در واقع می‌توان گفت که المبخوت خود از دیدگاه یک مرد به تبیین زیبایی‌های زن مدنظر خویش پرداخته است و این امور، در فرهنگ کشور وی دارای جذابیت‌های خاصی هستند: «اكتشف أنّ ابْتِسَامَتَهَا حُلُوَّةً وَأَنَّ شَفْتَيْهَا مَكْتَنَزَتَيْنِ عَكْسَ مَا يَظْهَرَانِ مِنْ بَعِيدٍ. لَاحِظَ أَنَّ صَدْرَهَا فَاحِرٌ فِي الْقَمِيصِ ذِي الرِّقْبَةِ» (همان: ۶۳). این سرمایه‌های جنسی چون داشتن لبخند زیبا، لب کلفت و سینه برجسته در وجود شخصیت زینه، جزو سلیقه‌های فرهنگی در محیط جامعه بوده که به نوعی سرمایه و دارایی برای صاحب آن محسوب می‌شود.

در جدول زیر نشان داده شده که در رابطه با مقوله زیبایی، سلیقه فرهنگی نسبت به سلیقه شخصی دارای اهمیت بیشتری است که این امر در رمان مشهود است؛

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۳۰۳	شعرها العسلي المنسدل	۱۷۸	عينين عسليتين براقتين
۱۳۳-۱۸۷	شفتيها المكنننننن	۱۴۰	حلاوة في عينيه
۱۳۳	أسنانها المرصفة كحبات العقد من اللؤلؤ	۱۰۲-۲۲۷	عينها الساحرتين
۴۹	وجه قمحي وضاح	۱۷۸	حاجبيها المهللين

۱۷۸	جبین واضح	۱۷۸	طول شعر الهدیبن واسترخاؤهما
۳۰۳-۳۲۵	بشرتها وردية رطبة	۱۷۸	أهداب من سواد
۱۷۸	خَد أسیل	۲۸۸	شعره الزمادی
۱۰۹	جسمها الأبيض	۴۹	شعر أملس
		۳۲۵	شعرها الليلي الفاحم

از جمله موارد سلیقه فرهنگی در رمان با توجه به شرایط و اوضاع محیط جامعه، تأثیرپذیری از فرهنگ اروپایی است. زینه نیز عبدالناصر را شبیه یک فرد مرفه و سرمایه‌دار خوش تیپ می‌بیند: «شبهتته ببرجوازي أنيق حتی في ملابسه المتكشفة» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۶۲). تأثیر فرهنگ اروپایی در رمان باعث شده که خصوصیات در حوزه سلیقه فرهنگی چون؛ تیپ اروپایی داشتن و زندگی کردن به سبک غربی، نوعی سرمایه جنسی برای شخص به حساب آید و او در دید جامعه فردی جذاب و دوست داشتنی جلوه‌گر شود. هر چند ممکن است این تأثیرپذیری در جوامعی دیگر برعکس این موارد، بار سلبی داشته باشد. با توجه به این جدول، سلیقه فرهنگی در بین مردان نسبت به سلیقه شخصی از بسامد بیشتری برخوردار است.

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۲۸۸	لون العيون والبشرة والقامة من الآريات	۵-۲۸۸	جمال الأصول الأندلسية

۳-۱-۳. شخصیت فردی

مواردی چون هوش و ذکاوت، حرکات باوقار، متانت و... از شاخص‌های شخصیت فردی در مبحث سرمایه جنسی است که این ویژگی‌ها در شخصیت برخی افراد، نمود بارزتری دارد. هوش و ذکاوت یکی از ویژگی‌های فردی زینه هست که عبدالناصر را نیز قانع کرده در مورد زینه چنین توصیفات را به کار گیرد: «كان يراها بعين الإعجاب رغم كل شيء، يراها متألقة، ذكية. زادت حلاوة في عينيه بعد الصداق» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۱۴۰). در این مثال شخصیت فردی زینه با دارا بودن خصوصیت مثبتی چون؛ باهوش بودن دارای سرمایه جنسی در برابر اطرافیان به خصوص معشوق خود است.

نجابت و حیا دیگر مشخصه‌ای است که همه افراد در جامعه آن را می‌پسندند و در مقوله شخصیت فردی جای می‌گیرد. این مشخصه در رمان در وجود شخصیت زینه گنجانده شده است که باعث می‌شود او تعامل اجتماعی موفق با دیگران در محیط جامعه و حوزه درس داشته باشد: «ولكن نجابتها وحب الأساتذة جميعاً لها وتميزها عن بقية التلاميذ كان دائماً ينقذها من الطرد» (همان: ۴۴). این نجابت و حیا داشتن نیز جزو مقوله‌های شخصیت فردی در وجود زینه است که باعث موفقیت و پیشرفت او در دانشگاه و محیط درس و تعامل خوب با دیگران است و نیز باعث می‌شود که او علی‌رغم کمبودهایش در درس، از دانشگاه اخراج نشود.

علاوه بر این موارد، مقوله‌های زیادی در رمان در حیطة شخصیت فردی در جنسیت آمده است که فراوانی آن‌ها در جدول زیر نشان داده شده است و در این میان مقوله "باهوش بودن و جدیت" دارای بیشترین فراوانی در رمان الطلیانی هستند.

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۱۳۱	عزة نفس	۳۲۵-۱۸۷-۲۹۰-۲۶۰-۱۵۱-۱۱۷-۹۸-۳۱	مظهراً من مظاهر ذكاء
۱۲۱	الفتاة الاستثنائية	۳۲۵-۳۱۳-۲۸۹-۲۶۶-۱۰۴-۷۵-۴۷-۴۸	أنا صارمة مع نفسي ومع غيري
۲۸۹	ازدادت ثقة بالنفس	۲۷۱-۱۱۷-۴۱-۴۴	جدیتها ونجابتها
۲۹۰	العقل الجبار الذي أمامك (عقل زينة)	۱۰۳-۶۹-۴۷	شخصية قوية صريحة
۲۹۴	ثقافة مهمة في الحياة	۳۲۵-۲۷۱-۱۸۷	حميد الأخلاق
		۲۱۵-۳۱۴	حزة

حیا و نجابت یک مرد، یکی از ویژگی‌های مثبت اوست. نویسنده از خلال گفتگوی عبدالناصر با برادرش صلاح‌الدین، به حیای او اشاره کرده است؛ زمانی که صلاح‌الدین با شرمساری در مورد ارتباط خود با جنینه برای عبدالناصر سخن می‌گوید به تشریح نحوه رفتار خویش در آن زمان با دختران محله پرداخته است: «یحمر وجهي خجلاً لرؤية الفتیات» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۲۱). حیا داشتن صلاح‌الدین در برابر دختران جوان، جزو ویژگی‌های جذاب شخصیت فردی او در محیط جامعه محسوب می‌شود.

از دیگر ویژگی‌های شخصی صلاح‌الدین مؤدب، درس‌خوان، آرام بودن و... است که عبدالناصر به شرح آنها پرداخته و او را پسری نمونه دانسته که زبانزد دیگران بوده است: «والحق أن صلاح‌الدین كان متفوقاً في دراسته متدباً، قليل الاختلاط بأترابه، حتى أنه قلماً يلعب الكرة مع أبناء الحي. لا يدخن ولا يثير مشاكل في البيت. يبدو هادئاً لا تُسمع منه إلا كلمة نعم إذا أمرته أمه أو خاطبه أبوه. ولد مثالي يجسد الأقباء والجيران العائلة عليه» (همان: ۲۶). این امر در صفحه ۲۸۸ نیز تکرار شده است. با توجه به جدول زیر مقوله‌های زیادی در چارچوب شخصیت فردی مردان در رمان به کار رفته است که نسبت به دیگر مقوله‌های جذابیت جنسی، از فراوانی بیشتری برخوردار است؛

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۲۸۸	يُغريها بثقافته	۱۸-۱۵۴-۲۰۸-۲۸۷-۳۰۷	أتك واقعي ودكي
۸۳	كان عبدالناصر هادئاً	۵	وقار الحاج محمود وأناقته
۲۸۲	تعجبني شجاعتك	۲۵۵-۱۹۳	أهمته بالأنانية وعدم التفهم
۲۶	لا تسمع منه إلا كلمة نعم إذا أمرته أمه أو خاطبه أبوه	۱۶۴	اشتهر ببراعته وموهبته النادرة

۳-۱-۴. رفتار زنانه و مردانه

حرکات و رفتارهای زنانه در مبحث سرمایه جنسی، از اموری هستند که سبب جذابیت بیشتر زن از دیدگاه مرد می‌شود. المبخوت با آگاهی از این امر و شاید در راستای جذاب کردن متن رمان خویش، در بخش‌های مختلفی از اثر خویش سعی در نشان دادن این امر داشته است. یکی از این امور چشمک زدن

زینہ به عبدالناصر به هنگام خواب است جایی که خود را نگهبانی می‌داند که از رئیس خویش مراقبت می‌کند: «غمزته وهي تقول:

الجنرال یبقی فی فراشه والجنبدیة زینة، رقم ۷۷۷۷، تسهر علی راحتہ» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۷۱). این رفتار زنانه جزو جذابیت‌های جنسی زن در برابر مرد است که بر سرمایه جنسی او می‌افزاید.

در جدول زیر مقوله‌های رفتار زنانه در رمان بازتاب یافته که «سیگار کشیدن» بیشترین فراوانی را

داراست؛

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۸	والنظر الیهیم شزراً	۶۱-۱۰۴-۱۴۶-۱۲۹-۲۸۲-۲۴۵	کانت زینة تدخن
۲۰	وفتاة مدللّة أفسدها أبوها	۶۳-۱۸۴	تتحدث وتحرك یدیها وسبابه یدها الیسری یمنة ویسرة
۲۶۴	أنتی أنانیة کما تقول	۲۵۷-۳۳۸	عینہا حمراوین من أثر البکاء
۲۶۳	لزینة شخصیة مستقلة	۱۱	جلساتهم الخمریة
		۱۰۷-۲۵۹	هی الوحیدة التي تشرف علی کل شیء فی البیت

خشم و عصبانیت و فریاد زدن یک رفتار مردانه است که سبب ابهت بیشتر یک مرد از دیدگاه جنس مخالف می‌شود؛ زمانی که حاج محمود، پدر عبدالناصر، فوت شده و شیخ علاله در حال تدفین وی است، طلیانی که از یادآوری خاطره‌ای تلخ به شدت عصبانی شده وی را به باد کتک گرفته است. این امر سبب شادی جنینه شده که همسر شیخ است؛ اما از کودکی به عبدالناصر علاقه‌مند بوده است: «تعالی الصّخب واختلطت الأصوات من كانوا فی الدائرة الأولى رأوا عبدالناصر یوجّه ضربة بحذاء البرودکان الی وجه الإمام الذي كان فی الحفرة یستعدّ لدفن المرحوم» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۷). این امر در صفحات ۵ و ۱۵۳ تکرار شده است. در اینجا رفتارهای مردانه چون بروز دادن خشم و عصبانیت خود و فریاد زدن در برابر افراد، ناملایمات و اوضاع نامساعد محیط، بر جذابیت جنسی مرد در برابر زن می‌افزاید؛ همان‌گونه که این خصوصیات طلیانی باعث شادی و جذب شدن بیشتر جنینه به سمت وی می‌شود.

در میان مؤلفه‌های رفتار مردانه، «کشیدن سیگار» بیشترین فراوانی را نسبت به دیگر مقوله‌ها دارد که

در جدول زیر نمایش داده شده است؛

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۱۴۰	والسحاق واللواط والخیانات	۱۱-۱۹-۳۶-۵۷-۱۰۱-۱۳۰- ۱۶۰-۱۸۱-۲۰۰-۲۱۷-۲۹۲- ۳۰۸-۳۱۸-۳۲۸	أشعل سیجارته الثانیة من سیجارة فارعت
۲۰	یتکلم لأول مرة بهدوا ورصانة	۱۳۰-۱۱-۷	جلساتهم الخمریة
۱۲	أجابها ببرود وهدوء محتدراً	۲۱-۲۴۶	نحبّ الرّجل الذی یجعلنا نغار. الغيرة عندنا مصدر حياة
		۲۰	لامشاعر له ولا أحاسیس

۲-۳. مؤلفه اجتماعی^۷

«خوش مشربی، دلربایی، مهارت‌های اجتماعی در تعامل، توانایی این که کاری کنید که دیگران از شما خوششان بیاید، با شما احساس راحتی و شادمانی کنند، دوست داشته باشند شما را بشناسند و جایی که لازم است مایل به رابطه با شما باشند» (حکیم، ۱۳۹۱: ۲۶).

۱-۲-۳. دلربایی

دلربایی زنان نیز با داشتن شاخص‌های مختلف در رمان الطلیانی جلوه خاصی دارد. از جمله این که آنان گاهی با خندیدن زیبا دلربایی می‌کنند مانند زمانی که زینه مهمان خانه عبدالناصر شده و با خنده خویش از وی جوایز مکانی برای استراحت خویش می‌شود. نویسنده به خوبی و با دقت فراوان اوضاع حاکم بر روابط بین زن و مرد در جامعه تونس را به مخاطب خویش القا کرده است: «ضحکت زینه بمکر و علفت متسائلة بتخابث:

- ألا يوجد في بيتك فراش للضيوف؟» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۷۱). در این مورد، خصوصیات زینه چون زیرکانه خندیدن و شیطنت کردن جزو مؤلفه‌های اجتماعی و دلربایی او در برابر معشوقش است که بر جذابیت و سرمایه جنسی او در برابر عبدالناصر می‌افزاید و در جامعه بار معنایی ایجابی دارد.

گاهی هم زنان با طرز نگاه کردن، عشوه‌گری و دلربایی می‌کنند؛ در واقع رفتار و طرز صحبت آنها سبب ایجاد رغبت بیشتر از جانب مرد برای هم صحبتی با آنها می‌گردد. نجلاء که از همسرش جدا شده و زیبایی عبدالناصر نیز وی را شیفته و مجذوب ساخته سعی دارد با عشوه‌گری وی را به سمت خود متمایل گرداند که در این کار نیز موفق بوده است. در یکی از صحنه‌های رمان وی با عشوه و ناز به طلیانی نگریسته و این عمل را با حرف خویش نیز تأیید کرده است. نگاه عشوه‌گرانه نجلاء و کنایه‌ای که او در مورد ترس طلیانی از زینه بیان کرده است سبب شده وی خود را در دل طلیانی جا داده و او را به سمت خویش و روابط مخفیانه متمایل سازد: «نظرت إليه نظرة غنج. دخلت صلب الموضوع مباشرة:

- رجائي ألا تتخلص مني أنت بسرعة خوفاً من زوجتك!» (همان: ۱۸۰). این عشوه‌گری شخصیت زن نجلاء برای شخصیت مرد عبدالناصر، نوعی مؤلفه اجتماعی برای دلربایی کردن اوست تا بر جذابیت جنسی خود در برابر جنس مخالف در محیط جامعه بیفزاید.

در رمان موارد زیادی نیز دیده شده که شخصیت‌های زن برای مردان به طرز مختلفی ناز و عشوه‌گری می‌کنند. دلربایی نیز در رمان دارای مقوله‌های مختلفی است که در جدول زیر فراوانی آنان نمایش داده شده است؛

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۳۱	لائنام ولا یحب من یجبره علی النوم..إنها ساعات یختلئ فیها بنفسه	۲۶-۷۱-۱۳۳- ۱۹۷-۲۶۱-۳۳۹	حانت منها ابتسامه أزالست اغترابها-ضحکت بصوت مسموع
۲۴۵	كانت تبتسم بخبث	۱۳۱-۲۲۶-۱۱۲-۱۰۱	وضعت رأسها علی كنفه كعاشقة حقیقیة
۸۵	همست زینة فی أذن عبدالناصر	۳۹-۳۸-۳۷	فقد تخلّص من غلظ أخته جویده
۱۲۴	احتضنته مُقبلةً. أخذت ترقص رقصه...	۸۵-۹۵	ألم یقل فی الحدیث اجعلوا القبلة رسولا بینکم
۱۸۰	نظرت إلیه نظرة غنج. دخلت صلب الموضوع مباشرة	۱۱۴-۲۸۹	ابتسمت زینة. بدأت علیها بعض الرضا
		۶۱	لم یلتفت إلی زینة. ظلّ صامتاً

گاهی مردان در رمان الطلیانی مانند زنان با حرکات و رفتارشان برای زنان دلربایی می‌کنند؛ زینة در صحنه‌ای از داستان به بازگویی خاطره تلخ خویش از تجاوز به او در نوجوانی برای طلیانی کرده و از این قضیه سخت ناراحت شده است. در چنین حالتی عبدالناصر با رفتار احترام‌آمیز خویش، دل وی را بیشتر به خویش متمایل ساخته است: «نهض عبدالناصر خذ رأسها من بین یدیه وراح یقبّلها ویمسح دموعها» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۱۰۴). این مورد در صفحات ۱۳۹-۱۹۴ و ۲۳۶ به کار گرفته شده است. این رفتارهای طلیانی و احترام و محبت به خرج دادن برای فرد مربوطه نیز در حوزه مؤلفه‌های اجتماعی برای نشان دادن دلربایی و جذابیت خود به کار رفته است.

نوع دیگر دلربایی عبدالناصر، حرکات و عکس‌العمل‌های او در ارتباط با زینة است؛ «حاول الطلیانی الاقتراب منها لاحتضانها. انكشمت وأعادت غرس رأسها بین ركبتيها دون أن تبكي أو تنسج» (همان: ۱۱۲). این مورد در صفحات ۲۶-۲۷۶ و ۳۲۱ نیز تکرار شده است. وقتی الطلیانی مشتاق بودن خود برای درآغوش کشیدن زینة را با رفتار و حرکاتش نشان می‌دهد.

۳-۲-۲. مهارت اجتماعی

این مؤلفه نیز دارای حوزه‌های مختلفی از عادات و رفتارهای زن است که به واسطه آن سرمایه جنسی، خود را به شریک زندگی تحمیل می‌کند. از جمله این‌که؛ گاهی فردی آن‌قدر خوب و دلنواز صحبت می‌کند که فرد مقابل با دقت و توجه به او گوش فرا می‌دهد؛ مانند سخن گفتن زینة با عبدالناصر: «كانت تتحدّث بشغفٍ عن آمالها وطموحاتها وعبدالناصر یصغي إلیها باهتمامٍ شدیدٍ» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۸۲). وقتی زینة با شوق از آرزوها و بلندپروازیهایش برای عبدالناصر سخن می‌گوید، این مورد نوعی مهارت اجتماعی در تعامل با دیگران است که بر جذابیت بیشتر فرد می‌افزاید.

در رمان الطلیانی مرد از مهارت اجتماعی بالاتری نسبت به زن برخوردار بوده و توانایی و قدرت حل مسائل را دارد؛ مانند عبدالناصر که زینة او را مردی قوی و نیرومند می‌بیند: «كانت تراه رجلاً منظماً عقلاً ناضحاً واضحاً یسيطر علی کلّ شیء بما فی ذلك مشاعره ونبضات جسده» (همان: ۱۶۱). هم‌چنین شخصیت الطلیانی از

دید زینه مردی است مصمم و بااراده که برای هر چیزی یک برنامه‌ریزی خاص دارد: «كان في عينيها رجلاً صارماً يرسم كل شيء ويخطط لكل شيء» (همان: ۱۶۱). قوی بودن مرد در برابر مسائل و ناملايمات محیط نسبت به شخصیت زن و ظرافت‌های او، جزو مهارت‌های اجتماعی است که شخصیت طلیانی را در نظر معشوقه‌هایش زیبا و دوست داشتنی جلوه می‌دهد.

۳-۲-۳. شوخ طبعی

شوخ طبعی از مقوله‌های جذابیت و سرمایه جنسی در رمان است که بین هر دو شخصیت زن و مرد در داستان بازتاب یافته است. زینب مادر الطلیانی است که همواره از این که پسری چنین زیبا دارد به زنان دیگر فخر فروشی کرده و با شوخی و کنایه، خود را برتر از آنان قلمداد می‌کند. این امر سبب جلب توجه سایر زنان به وی شده است. از دیگر سو در خلال کلام زینب، متوجه برتری پسر بر دختر در میان اعراب می‌شویم که از گذشته تا زمانه معاصر نیز این امر ادامه یافته است: «فتردّ علیها زینب بکلام یجمع بین الهزل والصّرامة التي تغلق بها الموضوع:

- أتحدّث عن الذکور أما الإناث فحتى القبط قادرة علی إنجابهنّ» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۲۳).

در جایی دیگر نیز زینه به شوخی با عبدالناصر پرداخته و معتقد است که وی سعی دارد با کارهای خود، زینه را به گروه سیاسی خویش متمایل سازد: «نظرت إلیه مبتسمة وقالت مازحة:

- أترید احتوائی فی تیارکم السیاسی أیها الرفیق القائد!» (همان: ۷۰).

شوخ طبعی همچنین یکی از ملاک‌های جذابیت مرد است که در رمان الطلیانی نیز بازتاب یافته است: «قال لها عبدالناصر مازحاً جداً» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۱۹۲). «التفت إلیها عبدالناصر مازحاً» (همان: ۲۶۱).

همچنین این امر در صفحه ۲۷۶ نیز بازتاب یافته است.

۳-۲-۴. تعاملات اجتماعی

نحوه صحبت کردن و استفاده از کلمات و سخنان جنسی که شنیدن آنها برای مردان خوشایند است، یکی دیگر از نقاط قوت زنان محسوب می‌شود. گاهی زنان از سخنان اغواکننده در تعاملات اجتماعی خود با جنس مخالف استفاده می‌کنند و جذابیت جنسی خود را به نمایش می‌گذارند، بیان این امر که «تمام مدت به کسی فکر می‌کنند» از این گونه عبارت‌هاست؛ زمانی که زینه و عبدالناصر را به خاطر فعالیت‌های سیاسی غیرقانونی بازداشت کرده‌اند و قصد انتقال آنها به یک مرکز اطلاعاتی را دارند، زینه که در فکر نزدیک شدن به عبدالناصر است، در گوشش چنین نجوا می‌کند: «همست زینه فی أذن عبدالناصر:

- لو و ضعونونا فی السّجن معاً سأنهی کتابه بحثی فی شهر وأقضی بقیة المدّة أتأمّلك وأغرک فی القبل» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۸۵). زینه چنین با کلام اغواکننده‌اش که تأثیر روی مؤلفه جنسی دارد، آرزوی بودنش با عبدالناصر را به نمایش می‌گذارد.

«آرامش مطلق یافتن در کنار کسی» نیز از تکیه کلام‌های زنان و جزو مقوله تعاملات اجتماعی است که در سرمایه جنسی شخص تأثیر دارد؛ آنجا که زینه در رمان، خطاب به عبدالناصر چنین آرامش یافتن خود با او را ابراز می‌دارد: «بقيت صامتة إلى أن قالت في ما يشبه الهمس:

- حين أحتضنك أشعر بطمأنينة غريبة. تصفو نفسي وأحس أن جسدي ينبض. أنسي وجعي الذي عشت في وفرخ

منذ ثماني سنوات» (همان: ۱۱۲).

طرز رفتار کردن مردان با زنان در رمان، جزو این مقوله قرار می‌گیرد؛ در بخشی از رمان، المبخوت به میزان علاقه فراوان الطلیانی به زینه اشاره کرده است: «يموت في حبّ زينة ويعاملها كدرّة ثمينة يخشى أن تسقط من بين يديه» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۲۸۹). نهایت دقت و توجه طلیانی به معشوقش زینه و تعاملش با او به حدی است که او را چون گوهری گرانبها از سقوط و گم شدن حفظ کرده که این مورد نوعی تعامل اجتماعی با طرف را بازتاب می‌دهد.

۳-۳. سرزندگی^۸

این مقوله «ترکیبی از برازندگی ظاهری و انرژی اجتماعی است. افرادی که سرشار از زندگی هستند، می‌توانند به شدت برای سایرین جذاب باشند. در بیشتر فرهنگ‌ها، سرزندگی در قالب مهارت‌های رقص یا فعالیت‌های ورزشی به نمایش گذاشته می‌شود» (حکیم، ۱۳۹۱: ۲۶).

۳-۳-۱. انرژی اجتماعی

از مقوله‌های این مؤلفه می‌توان به سخنوری و چیره‌دستی شخص اشاره کرد آنجا که مثل یک سخنور در جامعه فعالیت می‌کند و با این کار، انرژی اجتماعی خود را به نمایش می‌گذارد از جمله آنچه راوی در مورد زینه می‌گوید: «ويا لها من خطيبة مصقعة مقنعة ذات صوت قوي يبلغ الأسماع دون صراخ» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۵۴). خصوصیات زینه چون؛ سخنوری بلیغ بودن و صدایی رسا داشتن در برابر شنوندگان در محیط اجتماعی جامعه دارای سرمایه و بار انرژی اجتماعی برای او بوده که جذابیت خود را بر افراد تحمیل می‌کند.

این مؤلفه نیز دارای مقوله‌های گوناگونی در رمان است که در جدول زیر نمایش داده شده و برگرفته از فعالیت‌های سنتی و مدرنیته شخص است.

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۸۰	ستكون كالعادة على رأس قائمة التّاجحين	۵۱-۱۲۲-۱۸۱	تتوقّف زينة الفيلسوفة عن فلسفتها

۱۷۸	رياضة كرة الطائرة التي مارستها	۵۲-۱۱۸	التيارات السياسية في الكليات الأخرى الناشطة
۲۳۸	فنانة ترسم يديها وأصابعها	۵۰	الحفلات الموسيقية
۳۳۴	الفنون اليدوية	۵۲	أقدميته في كلية الحقوق
		۱۱۶	ألك ناشطة نقابية وخطيبة بارعة

پس از این که عبدالناصر بعد از رفتن برادرش، صاحب اتاق وی شده با گنجینه‌ای از موسیقی روبرو شده که سبب شده وی نسبت به هم سالانش درک بیشتر و بهتری از انواع موسیقی داشته باشد. این امر نشانگر نشاط اجتماعی بالای وی است: «فقد كان يعرف من أنماط الموسيقى ما لا يعرفه الآخرون» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۳۲). در اینجا آشنایی عبدالناصر با فنون موسیقی نیز جزو مؤلفه‌های انرژی اجتماعی او محسوب می‌شود.

عبدالناصر در توصیف دانشجوی بعثی، او را دارای مهارت اجتماعی و هنر شعرخوانی معرفی می‌کند، که یکی دیگر از مؤلفه‌های انرژی اجتماعی یک مرد در جامعه است: «يكتب الشعر ويقرؤه في الأمسيات الثقافية والحفلات الموسيقية التي تنتظم في رحاب الجامعات» (همان: ۵۰).

همچنین عبدالناصر در توصیف حمادی، صفحه‌آرای مجله‌ای که عبدالناصر در آن کار می‌کند، او را تحصیل کرده و هنرمند معرفی می‌کند: «عرف الطلياني في ما بعد أنه خريج مدرسة الفنون الجميلة» (همان: ۱۶۴). به طور کلی در این مثال‌ها هنر شعرخوانی، تحصیلات عالی و داشتن مهارت‌های علمی جزو مقوله‌های انرژی اجتماعی در رمان است.

در جدول زیر مقوله انرژی اجتماعی در مردان بازتاب یافته که نسبت به مقوله زنان از بسامد بالایی در فن و هنرهای گوناگون برخوردار است؛

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۲۹۲-۲۳	الرقص والغناء	۱۱-۱۶۴	آه خریج مدرسة الفنون الجميلة
۲۳۶	أه رجل نافذ	۲۹۳-۲۹۲-۵۱	الفنان الراقص
۱۵۴	قدراته التحريرية وأسلوبه المتميز	۲۹۲-۳۲-۵۱	فنانات وحلقات

۳-۴. شیوه ظاهر شدن در جامعه^۹

این مؤلفه به مواردی چون؛ «شکل لباس پوشیدن، آرایش چهره، عطر، جواهرات یا سایر چیزهای زینتی، مدل مو و تعلقات مختلفی که افراد با خود حمل می‌کنند یا می‌پوشند تا پایگاه اجتماعی و سبک زندگی خود را به جامعه نشان دهند» (حکیم، ۱۳۹۱: ۲۷) برمی‌گردد.

۳-۴-۱. نحوه لباس پوشیدن

نحوه لباس پوشیدن به خصوص در مورد زنان در این رمان بسیار پرداخته شده و نویسنده با جزئیات کامل، نحوه پوشش زنان را توصیف کرده است. زینه از دختران دانشجویی است که همواره با نحوه

پوشش خویش و استفاده از مدل‌های روزمره در کنار زیبایی منحصر بفرد خویش، توجه دیگران را به سمت خویش جلب می‌ساخته است: «کانت تثیر حماسة الطلبة و بیرونها جمیلة فی سروالها «الدجنیز» و صدارها الصّوفي المفلفل أو قمیصها المتقادم» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۲۹). نویسنده حتی با جزئیات کامل، شلوار و کفش زنان را توصیف کرده است؛ از جمله در توصیف زینه آمده است: «تلبس «الدجنیز» دائماً و حذاءً ریا ضیاً کالمستعدّة أبداً للتسلّق أو الجزی» (همان: ۴۹). این نوع پوشش در صفحه ۳۰۳ نیز تکرار شده است و علاوه بر بیان کردن مؤلفه‌های سرمایه جنسی شخص، مشخص می‌کند که او از کدام طبقه اجتماعی جامعه برخوردار است؛ یعنی نویسنده بدین وسیله نیز طبقات مختلف اجتماعی را برای خواننده آشکار می‌کند.

المبخوت در توصیف لباس پوشیدن نجلاء، او را خوش سلیقه‌تر از زینه دانسته است هرچند که از نظر سن و سال از زینه بزرگتر است: «کانت أكبر من زینه بست أو سبع سنوات. لکنّها، علی العکس منها تنتقی ملابسها الریاضیة من أجدود المارکات العالمیة» (همان: ۱۷۸). انتخاب لباس‌های ورزشی خود از بهترین برندهای بین‌المللی، شیوه ظاهر شدن شخصیت نجلاء در محیط جامعه را بازتاب می‌دهد که نوعی سرمایه جنسی برای او محسوب می‌شود.

سخن از لباس پوشیدن زنان دارای فراوانی بیشتر و گوناگونی است که در جدول زیر قابل مشاهده است:

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۲۹	سروالها یحمل بقع زیت	۱۴۰-۲۴۲-۲۴۴-۲۵۶-۲۹۲-۳۳۶	أحضر لها ملابس التّوم
۲۹	قمیصها ذی الکتّم القصیر	۲۴۲	جوارب طویلة مشبکة رمادیة
۶۲	هینتها التي اختارتها، جعلتها تشبه الرجال لباساً وشعراً وعزوفاً	۲۴۲	کانت تلبس حذاء ذا کعب
۳۰۴	فستانها الأحمر	۲۴۲	تنورة رمادیة فوق الرکبة بقلیل
		۲۹	متّسخ الثیاب

المبخوت گاهی شیوه لباس پوشیدن مرد را هم با دقت و جزئیات توصیف می‌کند؛ مانند لباس پوشیدن عبدالناصر که بر خلاف سنت پدر خویش که متمایل به لباس سنتی است وی هیچ علاقه‌ای به لباس عربی ندارد و مدام از لباس‌های مدرن استفاده می‌کند: «من طیش ابنه بسروال "الدجنیز" و ستره "الدنقري"» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۵). این طرز لباس پوشیدن عبدالناصر علاوه بر بازتاب دادن مقوله‌های سرمایه جنسی او، ورود محیط جامعه از سنت به مدرنیته را بازتاب می‌دهد که مدل لباس‌های قدیمی و مخصوصاً عربی رنگ کهنگی به خود می‌گیرد و جامعه با تأثیرپذیری از فرهنگ غرب به پوشیدن لباس‌های جدید غرب‌خو می‌گیرد.

نویسنده در شرح زیبایی و شیک‌پوشی الطلیانی چنین آورده است: «أما هو فقد لبس كسوة إیطالیة الفصالة بنیة تحتها قمیص أزرق زرقة السماء ولكن دون ربطة عنق» (همان: ۲۹۲). نویسنده علاوه بر بازتاب دادن

جذابیت جنسی طلایانی، او را از نمایندگان جناح چپ در کشور تونس معرفی می‌کند که از فرهنگ غرب تقلید می‌کنند و خواستار ورود به دنیای مدرن و ترک تقالید کهنه و قدیمی هستند.

این مقوله با توجه به این‌که از امور و فعالیت‌های دائم زندگی بوده، بین هر دو شخصیت زن و مرد به نسبت فراوانی در رمان یافت می‌شود که در جدول زیر در زمره مردان آمده است؛

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۶	یلبس جبته العکری	۱۶۳-۲۳۶	الحذاء الرياضي أو البرودكان
۶	عمامته تكاد تحجب تينك العينين	۲۷۰	قميصه وسرواله وحذاؤه
۳۲۰	جبة مَسْخَة مَحْطَطَة بِالْأَبْيَضِ وَالرَّمَادِي الْغَامِقِ	۵	جبته السكرودة التونسية وشاشيتة الإسطنبولية
۱۸	كان يلبس "جوغينغ" رمادياً	۵	قبعته المستديرة
		۶۹	سروال الدّجنيز

۳-۴-۲. آرایش چهره

المبخوت گاهی از و سایل آرایش زنان نام می‌برد که بیانگر شیوه ظاهر شدن آنان در جامعه است. مانند آنچه در مورد زینه آمده و نویسنده با دقتی خاص، شیوه آرایش او را شرح داده است: «رأى بعض الاخضرار على جفنيها ولمسة بالقلم الأخضر على رموش العينين وأحمر شفاه خفيف على شفثيها» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۲۴۲). نویسنده با نام بردن از ادوات تجمیل چون؛ سایه سبز روی پلک‌ها، مداد سبز روی مژه‌ها و رژ لب، آرایش چهره و چگونگی ظاهر شدن شخصیت‌ها از جمله زینه در محیط جامعه را بازتاب می‌دهد. که با پیشرفت ادوات تجمیل و زیبایی بر حسب مد روز عصر نویسنده است.

ریم دختر نوجوانی است که همسایه طلایانی بوده و فریفته زیبایی و جذابیت او شده است. المبخوت در شرح آرایش چهره وی و نحوه ظاهر شدنش چنین گفته است: «لم تضع على وجهها من المكياج إلا لمسة خفيفة بفرشاة في الجفن الأعلى وقلم في الجفن الأسفل» (همان: ۳۰۳). با توجه به جدول زیر استفاده از «رژ لب قرمز» نسبت به دیگر ادوات آرایش زنان، از فراوانی بیشتری در رمان برخوردار است.

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۳۱۵	شعرها المنسدل	۲۴۲-۱۸۷-۲۹	أحمر شفاه خفيف
۵۰	مكياجاً خفيفاً أولياً	۱۰۰-۲۹	مكياج أو كحل
۱۸۷	حاجبان وأهداب من سواد	۲۴۴	اشترت مجفف شعر
۱۸۷	وجهها منتص بعناية عليه	۲۴۴	المنضدة البلورية فوق المغسل في غرفة الحمام تمتلئ بأدوات التجميل المختلفة

در رمان مردان شیک‌پوش و همیشه ریش تراشیده هستند؛ نویسنده در توصیف طلایانی آورده است: «واللّحية المعفاة» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۵).

همچنین زمانی که عبدالناصر، زینه را تا روستای محل تولدش همراهی کرده تا در مراسم عزای مادرش شرکت کند، مردم به شیک‌پوشی وی توجه خاصی داشته‌اند: «ربّما ذهب في وهمهم أنّه رجل نافذ

رغم لباسه الشّبابی ولحیته المعفاة وحذائه الرياضی» (همان: ۲۳۶). شیک‌پوش بودن عبدالناصر جزو جذابیت و ظاهر آراسته اوست که سرمایه جنسی او را به دنبال دارد و باعث جلب توجه عموم به او می‌گردد.

۳-۴-۳. استفاده از عطریات

کاترین حکیم عطر و بوی خوش را یکی از ویژگی‌های جذابیت و شیک‌پوشی فرد می‌داند (حکیم، ۱۳۹۱: ۲۷) که در رمان الطلیانی نیز به صورت بارزی نمود یافته است. زمانی که نویسنده از شخصیت نجلاء و عطر و بوی خوش او سخن می‌گوید، در واقع به سرمایه جنسی او اشاره دارد که سبب گرایش عجیب عبدالناصر به وی شده است: «لها رائحة عطر ممیّزة تملأ المكان الذي تحلّ فيه» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۱۷۸).

زینة از شخصیت‌های به‌روز رمان است که به‌صورت مداوم به سر و وضع توجه خاصی دارد. در این بخش نویسنده به عطر جدیدی اشاره کرده که وی با آن خود را معطر ساخته است: «وكانت قد تعطرت بعطر جدید بیوم الخمیس». (همان: ۲۴۴)

در رمان الطلیانی استفاده از عطر در بین مردان نیز مانند زنان رایج است؛ در میان هدایایی که العصفور رئیف، دوست مشترک الطلیانی و زینة، برای آنها آورده است، شیشه عطر مردانه گرانبهایی وجود دارد: «قارورة عطر رجالي باهظ الثمن». (همان: ۱۲۶)

زمانی که بین الطلیانی و زینة بر سر برخی مسائل درگیری بالا می‌گیرد، زینة بیهوش شده است. در چنین شرایطی عبدالناصر شیشه‌ای عطر جلوی بینی وی گرفته است. این امر نشان‌دهنده توجه ویژه او به عطر و وجود این ماده در منزل آنها است: «أحضر قارورة العطر التي قریبها من أنفها لتشمها» (همان: ۲۶۴). به طور کلی استفاده از عطریات در بین شخصیت‌های مرد و زن رمان نمودی بارز یافته و به نسبت فراوانی یافت می‌شود و از مهم‌ترین ویژگی‌های آرایش ظاهری در سرمایه‌های جنسی شخص در دوران معاصر است.

۳-۴-۴. جواهرات و تزیینات

جواهرات و تزیینات یکی دیگر از ابزار است که زنان سعی دارند با آراستن خویش به آنها، جذابیت و زیبایی خود را فزونی ببخشند. (رک. حکیم، ۱۳۹۱: ۲۷) نویسنده برای هدیه دادن به زنان مناسب‌ترین چیز را جواهرات می‌داند؛ العصفور رئیف از دوستان عبدالناصر و هم‌منزل وی در دوران دانشجویی است که پس از ازدواج عبدالناصر با زینة به مناسب این امر برای آنها هدایایی تهیه کرده است: «وبالمناسبة جلب معه للعروس قلادة من الذهب وساعة يدویة مذهبة من الصّنف الرّقیع». (المبخوت، ۲۰۱۴: ۱۲۶) که این

جواهرات و تزئینات علاوه بر بازتاب دادن سرمایه‌های جنسی شخصیت‌های رمان، چگونگی کاربرد جواهرات و تزئینات و کیفیت و کمیت آنان را در عصر نویسنده بازتاب می‌دهد.

در جایی دیگر عبدالناصر از نجلاء می‌خواهد که برای زینه جواهر بخرد: «طلب من نجلاء أن تختار لزينة دملجاً وسلسلة رقبة» (همان: ۱۹۴). در رمان، مقوله جواهرات و تزئینات چنین آمده است؛

صفحه	مقوله	صفحه	مقوله
۳۲۴	كانت اول امرأة تلبس سلسلة ذهبيّة في عقب رجلها	۱۹۶	هذه السلسلة تحتاج إلى أفراط ودملج

این مقوله در زندگی مردان نسبت به زنان کمتر به کار رفته است؛ در میان هدایایی که دوست مشترک الطلیانی و زینه برای آنها آورده است، ساعت مچی گران‌بهایی نیز وجود دارد که این دوست برای عبدالناصر آورده است: «و ساعة يدويّة فاخرة» (المبخوت، ۲۰۱۴: ۱۲۶). ساعت مچی گران‌بها بازتاب‌دهنده سرمایه جنسی شخص بوده و می‌تواند هماهنگ با زندگی و تحولات عصر مدرن باشد.

نتیجه

پس از بررسی رمان مشخص شد المبخوت هر شش مؤلفه سرمایه‌های جنسی از نظر کاترین حکیم را آگاهانه در لابه‌لای رمان به کار برده و مقوله‌های هر کدام از آنان را هر چند در چارچوب عادات و رفتارهای مرد و زن به صورت نسبتاً بارزی و به شکل تقریباً یکسان نمایش داده است؛ اما در مواردی متفاوت است از جمله این‌که مؤلفه زیبایی و جذابیت جنسی در بین زنان بیشتر دارای ابعاد فرهنگی و تاریخی-اجتماعی هستند و چیزی است که در فرهنگ جامعه موسوم است و مؤلفه سرزندگی بین زنان در مقوله‌های انرژی اجتماعی در چارچوب هنرها و کارهای مدرنیته در کنار کارهای سنتی است نظیر هنر موسیقی، سخنوری، فیلسوفی و گل‌دوزی است. همچنین نتایج پژوهش نشان داده که براساس مؤلفه‌های نظریه حکیم، مقوله‌های زیبایی، سرزندگی و جذابیت جنسی در بین زنان و نیز مقوله‌های جذابیت جنسی و مؤلفه‌های اجتماعی در بین مردان از بسامد بالایی برخوردار بوده و حائز اهمیت است. همچنین نویسنده، روابط جنسی و مؤلفه‌های آن در بین شخصیت‌های زن و مرد را به صورتی برجسته در رمان مطرح کرده است.

در مورد علل استفاده نویسنده از این عوامل، می‌توان افزایش جذابیت رمان و اقبال خواننده به آن را اصلی‌ترین سبب دانست زیرا کشور تونس اگرچه از لحاظ مذهبی پیرو دین اسلام بوده و نیز به زبان عربی تکلم می‌کنند، اما به نظر می‌رسد حدود دو قرن مستعمره بودن این کشور از جانب فرانسه، تأثیر خود را بر پوشش، گفتار، تفکر و جنبه‌های دیگر زندگی مردم نهاده است و از آنجا که یک رمان، عصاره کاملی از اوضاع حاکم بر جامعه است، نویسنده به عنوان فردی آگاه سعی داشته این عوامل را در رمان خویش بازتاب دهد. المبخوت شاید با این عمل ادبی سعی در القای این ذهنیت داشته که کشور وی

بیش از آن که در فرآیندی تاریخی و همگام با تحولات ساختاری و نهادین یک جامعه سنتی به سوی پیشرفت حرکت کند، متأثر از رویارویی و تأثیرپذیری مستقیم و غیرمستقیم از غرب است. ممکن است که این رمان نیز نوعی طعنه به نظام سرمایه‌داری غربی باشد که بر روی پوشش و افکار زنان در جوامع سنتی مثل تونس تأثیر مستقیم دارند و اروتیکی و جنسی شدن گفتمان در جامعه و بالا رفتن ارزش سرمایه جنسی را در میان مردان و زنان تبلیغ می‌کنند.

پی‌نوشت‌ها

- 1- Katherine Hakim
- 2- Economic Capital
- 3- Human Capital
- 4- Social Capital
- 5 - Beauty
- 6- Sexual Attractiveness
- 7- Social component
- 8- Liveliness
- 9- How to appear in society

منابع

منابع عربی

- المبخوت، شکری. (۲۰۱۴م). الطلیانی، بیروت: دارالتنوير للطباعة والنشر.

منابع فارسی

- باوانپوری، مسعود. (۱۳۹۹ش). «نشانه‌شناسی ارتباطات غیرکلامی در پنج رمان برنده جایزه بوکر (بوکر) عربی بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸ میلادی»، رساله دکتری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان.
- بنایی، الهه، احمد رضا صغریپور، ما سوله و مهدی کرمانی. (۱۳۹۹ش). «پدیدارشناسی سرمایه جنسی: بررسی کیفی در تجربه زیسته زنان جوان قشر متوسط در شهر مشهد»، *جامعه‌شناسی کاربردی*، سال ۳۱، شماره ۴، صص ۷۳-۹۲.
- بوردیو، پیر. (۱۹۸۵م). «سرمایه جدید»؛ ترجمه مرتضی مردیها، *اطلاعات سیاسی اقتصادی*، سال هفدهم، شماره یازدهم و دوازدهم.
- بهیان، شاپور و مرجان زرنندی و پریرخ امامی. (۱۳۹۴ش). «بررسی مؤلفه‌های جنسیت در رمان‌های پرتیراژ فارسی»؛ *فصلنامه علمی پژوهشی علوم اجتماعی*، سال نهم، شماره دوم، پیاپی، ۲۹، صص ۱۴۳-۱۶۰.

- حکیم، کاترین. (۱۳۹۱ش). سرمایه جنسی و نقش آن در مناسبات قدرت جامعه؛ ترجمه ژیلایا سرابی، نشر الکترونیکی.
- سفیری، خدیجه. (۱۳۸۷ش)، جامعه‌شناسی جنسیت، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- گلدمن، لوسین. (۱۳۷۹ش). جامعه‌شناسی ادبیات (دفاع از جامعه‌شناسی رمان)؛ ترجمه محمدجعفر پوینده، تهران: هوش و ابتکار.
- -----، ----- (۱۳۹۱ش). جامعه، فرهنگ، ادبیات؛ ترجمه محمدجعفر پوینده و کاظم فرهادی، چاپ سوم، تهران: چشمه.
- وحید، فریدون. (۱۳۹۰ش). جامعه‌شناسی در ادبیات فارسی، چاپ سوم، تهران: سمت.

سایت‌ها

- سایت جاززه‌کنارا للروایة العربیة، آخرین بازدید، ۲۰۲۱/۱۱/۲۳

<https://www.kataranovels.com/novelist/%D8%B4%D9%83%D8%B1%D9%89-%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%A8%D8%AE%D9%88%D8%AA/>

- References

- Al-Mabkhout, Shokri. (2014). Al-Taliani, Beirut: Dar Al-Tanwir for printing and publishing.
- Bahyan, Shapoor, Marjan Zarandi, Parirokh Emami. (2016). "Check broadsheet Persian capital components sex novels", Journal of Social Sciences, Vol 9, No 2, pp. 143-166.
- Banaee, Elahe, Ahmadreza Asgharpour, Mahdi Kermani (2021), "The Phenomenology of Erotic Capital: A Qualitative Study of the Middle-Class Young Women in Mashhad City", Journal of Applied Sociology, Vol. 31, Issue 4, No.80, pp. 73-92.
- Bavanpouri, Masoud. (2021). "Semantics of non-verbal communication in the five novels of the Arabic booker (poker) Award between 2014 and 2018", Doctoral dissertation, Faculty of Literature and Humanities, Azarbaijan Shahid Madani University.
- Bourdieu, Pierre. (1985). "New Capital"; Translated by Morteza Mardiha, Political and Economic Information, Year 17, Issues 11 and 12.
- Goldman, Lucien. (2000). Sociology of Literature (defense of the sociology of the novel); Translated by Mohammad Jafar Pooyandeh, Tehran: Intelligence and Initiative.
- Goldman, Lucien. (2011). Society, culture, literature; Translated by Mohammad Jafar Pooyandeh and Kazem Farhadi, third edition, Tehran: Cheshmeh.
- Hakim, Katherine. (2012). Sexual capital and its role in power relations of

society; Translated by Jila Sarabi, electronic publishing.

- Safiri, Khadijeh. (2008), *Sociology of Gender*, Tehran: Sociologists Publications.
- Vahida, Fereydoun. (2010). *Sociology in Persian Literature*, Third Edition, Tehran: Samt.
- **websites**
- Katara Prize for Arabic Fiction website, Last Vision, 23/11/2021
- <https://www.kataranovels.com/novelist/%D8%B4%D9%83%D8%B1%D9%89-%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%A8%D8%AE%D9%88%D8%AA/>

دراسة مقومات الجنسية في رواية "الظلياني" لشكري المبخوت من وجهة نظر كاثرين حكيم*

آشورقليج باسة^١، زهرا صمدي^٢، بروين خليلي^٣، مسعود باوانبوري^٤ ID

^١ أستاذ مساعد، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة زابل، زابل، إيران

^٢ ماجستير، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة أراك، أراك، إيران

^٣ طالبة الدكتوراه، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة شهيد تشرمان، أهواز، إيران

^٤ خريج الدكتوراه، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة الشهيد مدني بأذربيجان، تبريز، إيران

معلومات المقالة الملخص

نوع المادة:

مقالة محكمة

تاريخ الوصول:

١٤٠٠/٠٩/٠٢

تاريخ القبول:

١٤٠١/٠١/١٦

تعتبر نظرية رأس المال الجنسي نوعاً من رأس المال الاجتماعي وإحدى النظريات الجديدة في مجال علم الاجتماع والدراسات الاجتماعية المعاصرة. اقترحت هذه النظرية كاثرين حكيم في عام ٢٠١١. يعتبر أن رأس المال الجنسي له دور مهم في علاقات القوة على مستويات مختلفة من المجتمع. ووفقاً له، فإن هذا النوع من رأس المال يتكون من ستة مكونات له وظائف ومفاهيم مختلفة في ثقافات وبيئات مختلفة؛ من ناحية أخرى، يلعب الأدب، بما في ذلك الروايات والقصص، دوراً رئيسياً في انعكاس ثقافة المجتمع والأدوار والقيم والأفكار والمعتقدات، ولا يستثنى من ذلك الأدب والروايات في الأدب العربي. وعليه فقد تم في هذا البحث دراسة مكونات رأس المال الجنسي في رواية الكاتب التونسي الشهير شكري المبخوت بناءً على نظرية كاثرين الحكيم متمسكاً بالمنهج الوصفي- التحليلي. أظهرت النتائج أنه بناءً على مكونات رأس المال الجنسي لكاترين حكيم، فإن فئات الجمال (مثل الذوق الثقافي، والشخصية الفردية، والطاقة الاجتماعية)، والحيوية والجاذبية الجنسية لدى النساء، فضلاً عن فئات الجاذبية الجنسية والمكونات الاجتماعية لدى الرجال لها التردد العالي، وهو أمر مهم، كما يسلط المؤلف الضوء على الجنس ومكوناته بين الشخصيات الذكورية والأنثوية في الرواية.

الكلمات المفتاحية: رأس المال الجنسي، كاثرين حكيم، شكري المبخوت، الظلياني

الاقْتباس: باسة، آشورقليج، صمدي، زهرا، خليلي، بروين، باوانبوري، مسعود (١٤٠١). دراسة مقومات رأس المال الجنسي في رواية "الظلياني" لشكري المبخوت من وجهة نظر كاثرين حكيم، مقالة محكمة، السنة الثالثة عشرة، الدورة الجديدة، العدد الثامن والأربعون، صيف ١٤٠١: ٨٥-١٠٦.

المعرف الرقمي: 10.30479/lm.2022.16558.3334

الناشر: جامعة الإمام الخميني الدولية حقوق التأليف والنشر © المؤلفون.

* - عنوان البريد الإلكتروني (للكاتب المسؤول): masoubavanpour@yahoo.com